

ÅRSRAPPORT 2018

LANGÅ SPAREKASSE

Regnskab nr. 146

Indhold

Om sparekassen	4
Ledelsespåtegning	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	6
Ledelsesberetning.....	11
Resultatopgørelse for 2018.....	22
Totalindkomstopgørelse 2018	22
Balance pr. 31.12.2018.....	23
Egenkapitalopgørelse.....	25
Kapitalforhold og solvens.....	26
Hoved- og nøgletal.....	27
Noter	28

Om sparekassen

Hovedkontor
Langå Sparekasse
Bredgade 10
8870 Langå

Randers afdeling
Langå Sparekasse
Østervold 25
8900 Randers C

Reg.nr. 9283
CVR-nr. 17200615
www.langspar.dk
langspar@langspar.dk
Tlf. 86 46 13 22

Bestyrelse

Registreret revisor Michael K. Andreasen, Langå (formand)
Indtrådt i bestyrelsen 2006, udløb af valgperiode 2020

Dyrlæge Per Nielsen, Langå (næstformand)
Indtrådt i bestyrelsen 2008, udløb af valgperiode 2020

Statsautoriseret revisor Erik Møller, Randers
Indtrådt i bestyrelsen 2013, udløb af valgperiode 2019

Psykolog Birthe Rusike, Langå
Indtrådt i bestyrelsen 2014, udløb af valgperiode 2020

Værkstedschef Karl Ostrowski, Stevnstrup
Indtrådt i bestyrelsen 2007, udløb af valgperiode 2019

Aut. el-installatør Per Kvorning, Laurbjerg
Indtrådt i bestyrelsen 2012, udløb af valgperiode 2019

Direktion

Sparekassedirektør Ole Bonde, Ebeltoft

Revisionsudvalg

Statsautoriseret revisor Erik Møller, Randers
(revisionsudvalgsformand)
Registreret revisor Michael K. Andreasen, Langå

Revision

PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab, Herning

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 for Langå Sparekasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2018 og resultat af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Langå, den 26. februar 2019

Direktion

Ole Bonde
Sparekassedirektør

Bestyrelse

Michael K. Andreasen
Formand

Per Nielsen
Næstformand

Erik Møller
Revisionsudvalgsformand

Karl Ostrowski

Per Kvorning

Birthe Rusike

Godkendt på repræsentantskabsmødet den / 2019

Dirigent

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Langå Sparekasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Langå Sparekasses årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Langå Sparekasse på repræsentantskabet den 21. marts 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 2 år frem til og med regnskabet for 2018.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2018. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Som følge af implementeringen af IFRS 9 foretages der fra 1. januar 2018 nedskrivninger til forventede tab på udlån mod tidligere alene til indtrufne tab. Den akkumulerede effekt af ændringen fra tidligere år er indregnet i egenkapitalen pr. 1. januar 2018, mens nedskrivninger for året 2018 løbende er indregnet i resultatopgørelsen.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9, som er indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 20.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelige svaghedstegn (stadie 2 svag).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsforhold, og som ikke indgår i de modelberegne- de eller individuelt vurderede nedskrivninger.

Der henvises til årsregnskabets note 9 under "udlån og andre tilgodehavender", note 18 under "kreditrisiko", note 19 "væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder" og note 20 under "model for nedskrivning for forventede kredittab" hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede den akkumulerede effekt af sparekassens nedskrivninger pr. 1. januar 2018, som er indregnet i egenkapitalen samt de løbende nedskrivninger, der er indregnet i resultatopgørelsen i 2018.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af SDC, herunder ansvarsfordeling mellem datacentral og sparekassen. SDCs uafhængige revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt modelbeskrivelserne ligger inden for fortolkningsmulighederne af principperne for nedskrivning i henhold til IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner i overensstemmelse med modelbeskrivelserne. Vi vurderede, om der i anvendelsen af modellen var taget højde for bemærkninger i erklæringen.

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Gennemgangen og vurderingen omfattede endvidere sparekassens metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, herunder kreditafdelingens og ledelsens involvering, og interne kontroller, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og i stadie 2 svag identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassens anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån i stadie 3 og i stadie 2 svag.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og i stadie 2 svag testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån, udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici, herunder ejendomme samt en tilfældig stikprøve.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegne- de eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, den 26. februar 2019

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 3377 1231
H. C. Krogh
statsautoriseret revisor
mne9693

Heidi Klitgaard Brander
statsautoriseret revisor
mne33253

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Sparekassens hovedaktivitet er almindelige pengeinstitutforretninger, som består i at modtage indlån, yde lån, kreditter og garantistillelse, foretage handel med værdipapirer og valuta, samt yde rådgivning vedrørende finansiering, pension, investering, forsikring og bolighandel m.v. Sparekassen har med udgangspunkt i Randers og Favrskov Kommuner den østlige del af region Midtjylland som sit primære markedsområde. Sparekassen har hovedkontor i Langå og afdeling i Randers. Den primære målgruppe er private kunder samt mindre erhvervsvirksomheder.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Sparekassens forretningsomfang målt på indlån, udlån og garantier har haft en tilfredsstillende udvikling henover året 2018. Også i 2018 har Strategi 2020, som har til formål at skabe den fornødne vækst med det formål at fastholde og udvikle sparekassens forretning og position som et solidt og selvstændigt pengeinstitut, haft en positiv effekt på sparekassens forretningsomfang og indtjening, uden endnu at være fuldt implementeret.

I sparekassens primære markedsområde har den økonomiske udvikling kunne spores i såvel et stigende boligmarked som i et dynamisk jobmarked, men også i 2018 i et øget fokus på stigende beskæftigelse og udvikling for det lokale erhvervsliv.

Den generelle positive økonomiske udvikling i sparekassens markedsområde og nationalt i øvrigt har aflejret sig i en udlånsvækst, hvilket har været helt i tråd med den fastlagte strategi for sparekassen. En tilgang af nye kunder har naturligt samtidig medført en mindre stigning i indlån, hvilket isoleret set medfører en stigning i renteudgifterne.

Et stigende aktivitetsniveau i form af øget forretningsomfang med både eksisterende og nye kunder aflejrer sig i sparekassens indtjening på gebyrer og provisionsindtægter. Kursudviklingen på sparekassens obligationsbeholdning og den negative udvikling på aktiemarkedene har haft en negativ indvirkning på det samlede resultat.

Aktiviteterne og indsatsen med udgangspunkt i Strategi 2020 har i 2018 bevist, at elementerne i strategien bærer sparekassen i den ønskede retning. 2018 var for sparekassen på mange måder omstillings og implementerings år med fokus på et øget forretningsomfang, igangsætning af strategiens elementer og ansættelse af ny direktør.

Håndtering af udfordringer med omtanke

Fortsat fokus på implementering af den nye strategi, ansættelse og opstart af nye medarbejdere, nye sektorkrav og lovgivning samt ansættelsen af ny direktør har alt sammen stået på dagsordenen i 2018.

Tilgangen af nye kunder og et øget udlån har haft fokus i sparekassen i det forgangne år.

Vi har set en tilfredsstillende udvikling i vores aktiviteter og forretninger med vores erhvervs-kunder, og på dette område har udviklingen i tilgangen af nye kunder fulgt den

generelle udvikling, og dermed ikke flyttet på fordelingen mellem erhverv- og privatkundesegmentet i sparekassen. Sidst men ikke mindst har vi også set en øget aktivitet hos vores eksisterende og trofaste kunder, et aktivitetsniveau vi forventer kan fastholdes i det kommende år.

Sparekassen har også i 2018 sagt farvel til medarbejdere, som efter mange års tro tjeneste for sparekassen er gået på pension. Dette forhold har naturligt medført ansættelser af nye medarbejdere, og dermed holdt et ledelsesmæssigt fokus på sparekassens drift med nye kollegaer på holdet. Med de nye medarbejdere på plads vurderes det nu at generationsskiftet er gennemført.

Ligesom i 2017 er der i Langå Sparekasse som i resten af sektoren arbejdet på analyse, tilpasning og indfasning af nye lov- og sektorkrav, hvilket på mange områder påvirker organisationerne både direkte og indirekte. Direkte fordi enkelte af de nye krav har en umiddelbar påvirkning på vores regnskaber herunder nye nedskrivningsregler (IFRS9) og kapitalkrav (NEP), og indirekte fordi vi bruger mange ressourcer på at implementere disse nye regelsæt og krav.

Resultatopgørelsen

Resultatet

Årets resultat efter skat blev 2.985 t.kr. mod 7.014 t.kr. i 2017.

Netto rente- og gebyrindtægterne blev realiseret med kr. 37,6 mio., hvilket er det bedste resultat på denne post i sparekassens historie.

2018 er modsat tidligere år negativt påvirket af kursreguleringer, der udviser et tab på t.kr. 3.128 mod en gevinst på t.kr. 2.170 sidste år.

Nedskrivningerne udviser en indtægt på kr. 2,1 mio. mod et tab kr. 1,1 mio. sidste år.

Årets resultat efter skat på kr. 3,0 mio. svarer til de tidligere udmeldte forventninger på 3-3,5 mio. kr.

Ledelsen finder det opnåede resultat tilfredsstillende.

Netto rente- og gebyrindtægter

Netto rente- og gebyrindtægter er i 2018 på 37.677 t.kr., hvilket er en stigning på 413 t.kr. fra året før.

Netto renteindtægter er faldet med 1.928 t.kr. fra 2017 til 2018. Faldet kan primært henføres til et fald i renteindtægterne. De faldende renteindtægter kan især henføres til et fald i renten på sparekassens fondsbeholdning, ligesom renteindtægten på udlån fortsat er påvirket af det lave renteniveau samt en skarp konkurrence på markedet.

Gebyrer og provisionsindtægter udgjorde i 2018 14.182 t.kr. mod 12.123 t.kr. i 2017, hvilket er en stigning på næsten 17 %. Stigningen i forhold til 2017 skal ses i lyset af stigningen i det samlede aktivitetsniveau, øget udlån samt en tilgang af kunder.

Kursregulering

Kursreguleringen i 2018 udviser et negativt afkast på 3.128 t.kr. mod et positivt afkast sidste år 2.170 t.kr. Af årets kursregulering udgør kurstabet på obligationer 2,7 mio. kr., på trods af en omlægning af beholdningen i løbet af 2018 til lavere varighed. Sparekassens aktiebeholdninger har i 2018 givet et kurstab på ca. 0,5 mio. kr. fordelt med en kursgevinst på sparekassens beholdning af aktier i sektorrelaterede selskaber på 2,0 mio.kr samt et kurstab på sparekassens beholdning af børsnoterede danske aktier på 2,5 mio. kr.

Omkostninger

Udgifter til personale og administration m.v. udgør 32,4 mio.kr. mod sidste år 30,3 mio. kr. eller en stigning på 6,9 %. Stigningen skyldes dels udgifter i forbindelse med ansættelse af nye medarbejdere i sparekassen, ombygning af lokaler i Langå samt væsentlige stigninger i sparekassens udgifter til IT.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.m.

Med virkning fra 1. januar 2018 er de nye nedskrivningsregler efter IFRS9 trådt i kraft. Implementeringen har medført en forøgelse af sparekassens korrektivkonto med t.kr. 7.996. Effekten er indregnet i sparekassens åbningsbalance pr. 1. januar 2018, hvilket bevirker at egenkapitalen er reduceret med t.kr. 6.237 efter indregning af skatteeffekt på t.kr 1.759.

Sparekassen havde i Årsrapporten for 2017 forventet en effekt af implementeringen af de nye nedskrivningsregler på 4-6 mio. kr. Implementeringen overstiger dermed det forventede med ca. 2 mio. kr.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender udgjorde for 2018 en indtægt på t.kr. 2.086 mod en udgift sidste år kr. 1,1 mio. Årets tilbageførsel kan i al væsentlig grad henføres til reguleringer af variabler som følge af nedskrivningsreglerne.

Der henvises til beskrivelsen under Forventet udvikling, risici og usikkerhedsfaktorer.

Resultatdisponering

Bestyrelsen foreslår, at der af årets resultat efter skat udbetales 2,5 % i rente til sparekassens garantier, der er afsat som foreslået udbytte i resultatdisponeringen. Det resterende overskud foreslås overført til "Overført overskud" under egenkapitalen.

Balancen

Tilgodehavender

Sparekassen har fortsat et meget stort likviditetsoverskud. I løbet af perioden er en del af overskudslikviditeten dels placeret i obligationer og dels anvendt til finansiering af udlånsvæksten. Der opleves dog fortsat en stigende tendens til opsparing. Dette har bevirket at indestående placeret i Nationalbanken og andre kreditinstitutter er steget til 163,5 mod 107,9 mio. kr. ved udgangen af 2017.

Udlån og garantier

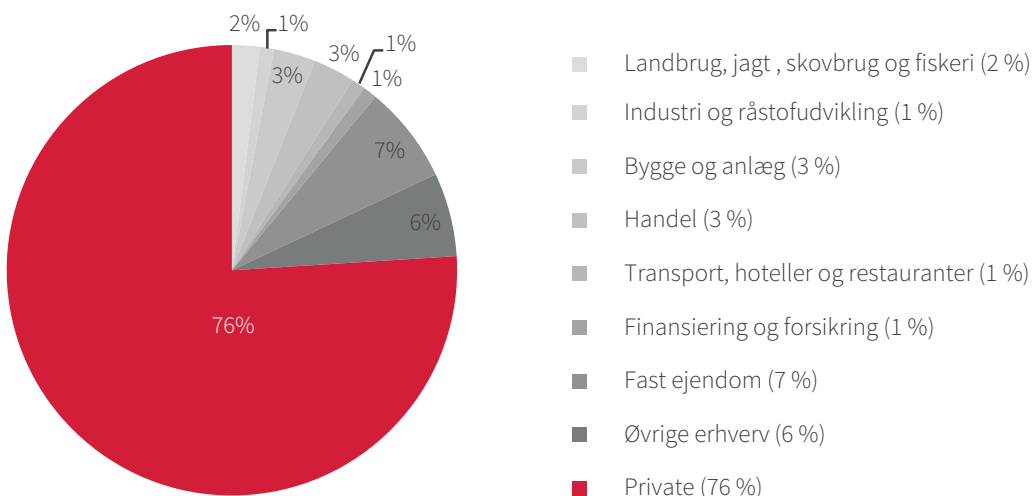
Udlån til kostpris er i 2018 steget med 10 mio. kr. til 397 mio. kr. eller 2,8 %. Det er et væsentligt element i Strategi 2020, at sparekassen skal skabe vækst i udlån. Væksten har naturligt til formål at skabe en forbedret topline, samt at udnytte det forretningsmæssige potentiale i forretningen henset til det store indlånsoverskud.

Garantier (ikke balanceførte poster) er faldet fra 211,0 mio. kr. til 192,2 mio. kr.

Branchefordeling

Udlån og garantier fordeler sig ved årets udgang med 76 % til private og 24 % til erhverv, stort set svarende til 2017.

Sparekassens erhvervseksponering er veldiversificeret og ingen enkeltstående branche fylder mere end 7 % af de totale udlån og garantier.

Værdipapirer

Beholdning af obligationer er steget med 5,5 mio. kr. til 423,5 mio. kr., hvilket skyldes en omfordeling af likviditeten. Aktiebeholdningen er faldet med 6,5 mio. kr. til 51,0 mio. kr., hvilket skyldes kursreguleringer samt en reduceret beholdning.

Driftsmidler og ejendomme

Driftsmidler

Efter nettotilgang på 61 t.kr. og afskrivning netto på 629 t.kr., udgør værdi af inventar ultimo året 1.781 t.kr.

Domicilejendomme

Værdi af grunde og bygninger udgør ultimo året i alt 14,6 mio. kr.

Balancesum

Balancesummen er samlet steget med 71,8 mio. kr. til 1.166,5 mio. kr. eller 6,5 %.

Indlån

Indlån består af 2 poster, "Indlån og anden gæld" og "Indlån i puljeordninger"

Indlån og anden gæld

Posten er i 2018 steget med 64 mio. kr. til 907,7 mio. kr. eller 7,6 %. Stigningen skal ses i lyset af, at kunderne fortsat vælger opsparingen i kontant indestående samt tilgang af nye kunder.

Indlån i puljeordninger

Denne post er steget fra 102,5 til 108,0 mio. kr. og er et udtryk for kundernes placering af pensionsmidler i puljeordninger.

Egenkapital

Sparekassens egenkapital udgør 134,3 mio. kr. mod 134,2 mio. kr. ultimo 2017. Egenkapitalen siden ultimo 2017 er negativ påvirket af implementeringen af IFRS 9 med 6,2 mio. kr. der indgår som en primo regulering samt positivt påvirket af sparekassens resultat i 2018.

Garantkapitalen er steget med t.kr. 3.512 til 10,8 mio. kr. Garantkapitalen udgør 1,7 % af sparekassens solvens på 18,0 %. Udviklingen i egenkapitalen siden primo 2017 fremgår af egenkapitalopgørelsen.

Sparekassen tillader indløsning af garantkapital. I henhold til reglerne, skal Finanstilsynet godkende indløsning af garantkapital. Sparekassen har af Finanstilsynet fået tilladelse til indløsning af garantkapital for året 2019 med op til 500 t.kr.

Kapitalgrundlag og kapitalbehov

Sparekassen skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter sparekassens risikoprofil. Ledelsen har valgt at kredit- og markedsrisici opgøres efter standardmetoden, og operationel risiko opgøres efter basisindikatormetoden. Det er ledelsens vurdering, at der ikke p.t. er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af kapitalen.

Kapitalgrundlag

Pr. 31. december 2018 udgjorde sparekassens egenkapital 134,3 mio. kr. Sparekassens risikoeksponering er opgjort til 644,0 mio.kr., mens kapi-

talgrundlaget kan opgøres til 115,7 mio.kr., svarende til en faktisk kapitalgrundlagsprocent pr. 31. december 2018 på 18,0 %.

Kapitalbehov

Sparekassens individuelle solvensbehov er opgjort til 10,4 %, der blandt andet er fastsat ud fra ledelsens forventninger til fremtiden. Den solvensmæssige overdækning er ekskl. indregning af kapitalbuffere således på 7,6 % point ultimo 2018 svarende til 48,5 mio. kr. Kapitalbufferne udgjorde pr 31. december 2018 1,88 %. I 2019 stiger kapitalbufferne til 3,8 %, hvorefter overdækningen udgør 5,7%

Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Sparekassen har opgjort solvensbehovet efter Finanstilsynets 8+ metode.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med sparekassens aktiviteter. Sparekassen vurderer således at kunne opfylde kravene fuldt ud.

NEP-krav

Med virkning fra 1. januar 2019 skal der ske indfasning af NEP-tillægget, der skal være fuldt opfyldt 1. januar 2023.

NEP-kravet har som formål at sikre, at det enkelte pengeinstitut har tilstrækkeligt med nedskrivningsegnete passiver (NEP) til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler, og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet.

Det udmeldte NEP-tillæg på basis af eksponeringerne ultimo 2017 ligger for Langå Sparekasses vedkommende på 3,9 %, hvoraf 0,3 skal opfyldes pr. 1. januar 2019.

Kapitalplaner

Sparekassen vil frem mod 2023, blive mødt med en mærkbar stigning i kapitalkrav.

I Sparekassen arbejdes løbende med kapitalplaner, for at sikre at vi til enhver tid kan honorere de kommende krav herunder effekterne af den planlagte vækststrategi.

Sparekassen har ultimo 2018 en kapitalprocent på 18,0 %, og opfylder derfor allerede på nuværende tidspunkt alle kendte kapitalkrav ved fuld indfasning. Sparekassen har valgt ikke at anvende overgangsordningen på IFRS9. Det er sparekassens mål at den forventede indtjening i de kommende år skal sikre, at sparekassen løbende lever op de kommende kapitalkrav med en fornuftig overdækning samtidig med, at man fortsætter den igangsatte vækst i 2020 planen.

Det er ledelsens mål, at de fremtidige kapitalkrav, opfyldes med opsparet overskud samt garantkapital, men at sparekassen løbende følger udviklingen vedr. mulighederne og

vilkår for optagelse af kapital- og gældsinstrumenter. Der er ingen konkrete planer om at hjemtage kapital, udover det ovenfor nævnte. Sparekassen nuværende kapital består udelukkende af egentlig kernekapital.

Likviditet

Sparekassen har også i 2018 haft en meget stærk likviditet. Indlånsoverskuddet udgjorde ultimo 2018 ca. 510 mio. kr. ekskl. indlån i puljer. Sparekassen skal i henhold til Basel III-reglerne opgøre LCR (Liquidity Coverage Ratio) likviditetsmålet. Sparekassens LCR-procent udgjorde ultimo 2018 1.639%.

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet tilsynsdiamant for pengeinstitutter indeholder 5 pejlemærker og grænseværdien, som Finanstilsynet anbefaler pengeinstitutterne at holde sig indenfor.

Ved udgangen af 2018 udgør disse pejlemærker som følger:

Finanstilsynets diamant	Anbefaling	Langå Sparekasse
Summen af store eksponeringer	Max 175%	89,4 %
Udlånsvækst	Max 20%	4,8 %
Likviditetspejlemærke	Over 100%	2.362,5%
Ejendomseksponering	Max 25%	7,0 %
Funding ratio	Max 1	0,4

Sparekassen overholder alle de givne pejlemærker.

Definition af tallene som indgår i Finanstilsynets diamant.

- **Summen af store eksponeringer**
Summen af de 20 største eksponeringer over 3 mio. kr. efter indregning af effekten af kreditreduktion.
- **Udlånsvækst**
Årets udlånsvækst udtrykt i %, korrigeret for primo effekten på IFRS 9.
- **Likviditetspejlemærke**
Sparekassens evne til at klare et 3 måneders likviditetsstress.
- **Ejendomseksponering**
Udlån til brancherne fast ejendom og gennemførsel af byggeprojekter i forhold til det samlede udlån.
- **Funding ratio (stabil funding)**
Udlån/arbejdende kapital (indlån og egenkapital)

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivning på udlån, hensættelser på garantier og værdiansættelse af finansielle instrumenter. Ledelsen vurderer, at usikkerheden er på et niveau, der er forsvarligt i forhold til det retvisende billede af årsregnskabet. Der henvises til beskrivelse heraf i note 18.

Usædvanlige forhold

Der har i året ikke været usædvanlige forhold.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der har ikke været særlige begivenheder efter regnskabsårets afslutning der væsentligt har indvirkning på årsrapporten.

Forventet udvikling i 2019

Resultatet

Resultatet for 2019 vil på grund af det ekstremt lave renteniveau afhænge meget af konjunkturernes udvikling. Ved en uændret rente og en nedskrivningsprocent på 0,5 % af udlån og garantier forventes et overskud i niveauet 3 til 3,5 mio. kr. før skat. Estimatet er behæftet med usikkerhed som følge af, at kursreguleringer og nedskrivninger kan afvige markant fra det forventede.

Balancen

Med den fortsatte fokus på Strategi 2020 er det ledelsens forventning, at den påbegyndte ændring af sparekassens balancesammensætning i 2017 vil fortsætte i 2019. Herunder forventes der en stigning i kundeudlånet samt at sparekassens kunder i højere grad vil placere sin opsparing i værdipapirer. Følgelig forventes det, at sparekassens overskudslivkviditet vil falde.

Risikostyring

Bestyrelsen vurderer kvartalsvis alle væsentlige risikoforhold og mindst en gang årligt de samlede risikoforhold samt de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med sparekassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager regningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, forsikrings- og miljøforhold. Der henvises til note 17.

Videnressourcer

I sparekassens forretningsgrundlag indgår, at vi skal kunne levere kompetente løsninger og fagligt rådgivning til vore kunder. Sparekassen lægger vægt på at være på forkant med såvel den teknologiske som den faglige udvikling. Der foregår derfor løbende ajourføring af virksomhedens videnressourcer således, at fundamentet for den fremtidige udvikling er sikret.

Revisionsudvalg

Reglerne om revisionsudvalg er i 2016 ændret således, at der ikke længere er krav om at ikke-børsnoterede pengeinstitutter opretholder et revisionsudvalg.

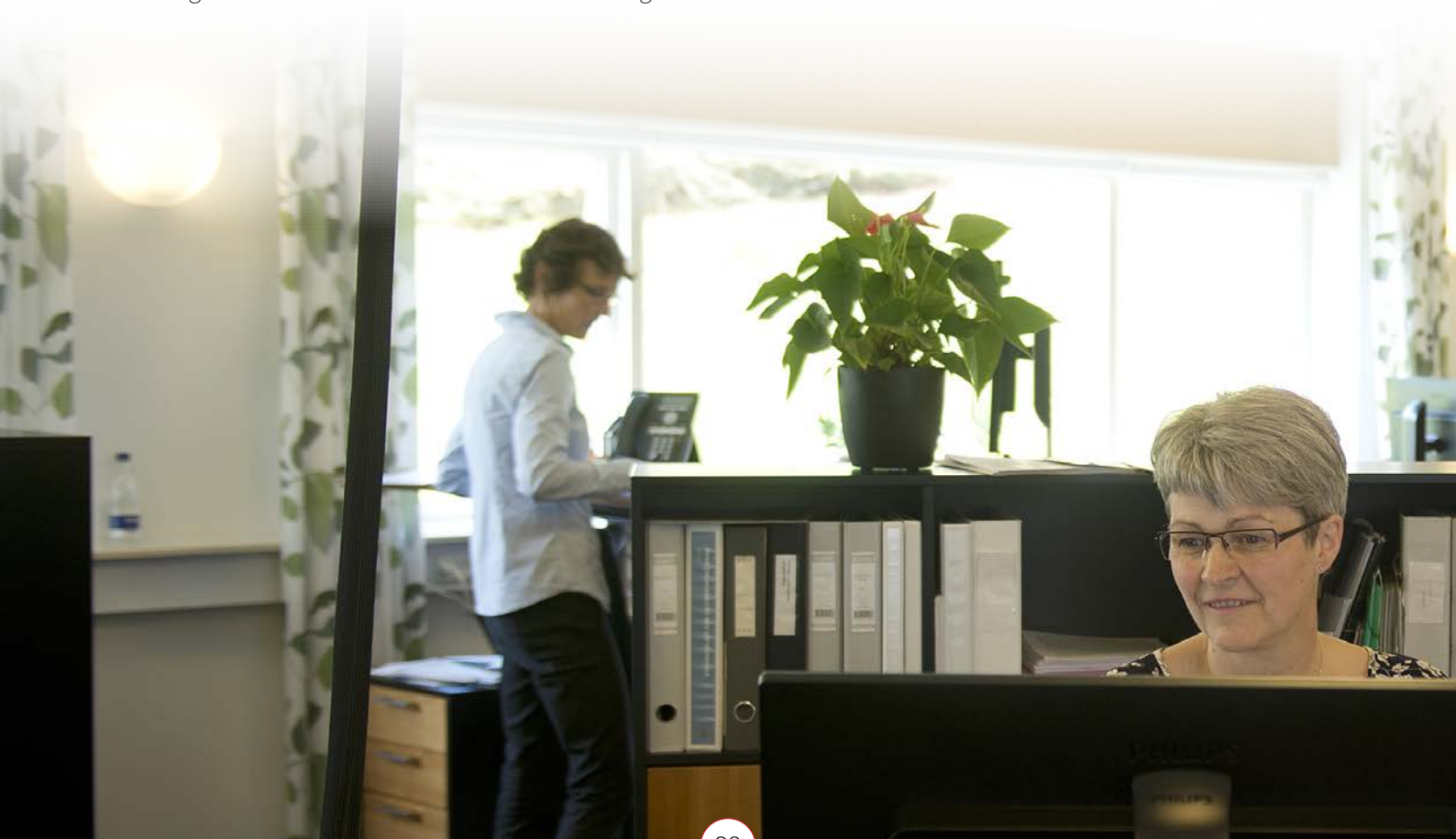
Sparekassens bestyrelse har besluttet at opretholde et revisionsudvalg bestående af 2 medlemmer. Begge medlemmer opfylder kravene dels til uafhængighed og dels til kvalifikation inden for regnskabsvæsen eller revision. Formanden for udvalget, statsautoriseret revisor Erik Møller, har mangeårig erfaring med revision og regnskabsafklæggelse i pengeinstitutter, og udvalgsmedlem Michael K. Andreasen har som registreret revisor ligeledes mangeårig erfaring med revision og regnskabsafklæggelse.

Revisionsudvalgets opgaver omfatter bl.a. overvågning af regnskabsafklæggelsesprocessen, overvågning af sparekassens interne kontrol- og risikostyringssystemer samt overvågning af den lovpligtige revision af årsregnskabet m.v.

Bestyrelsen har vedtaget et kommissorium, hvori udvalgets ansvarsområder, beføjelser, rapportering og antal møder m.v. er fastlagt. Møder afholdes så ofte, som formanden finder det nødvendigt og minimum 2 gange årligt. Revisionsudvalget har i 2018 afholdt 6 møder.

Samfundsansvar

Som lokalt pengeinstitut med udpræget lokalt sigte, har sparekassen ikke formuleret politik for samfundsansvar, herunder heller ikke politikker for at respektere menneskerettigheder eller for reduktion af klimapåvirkningen. Men som lokalt pengeinstitut har vi i mange år været med til at understøtte udviklingen i lokalområdet.

Måltal for det underrepræsenterede køn i ledelsen

I medfør af lov om finansiel virksomheds § 79a har bestyrelsen udarbejdet måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen.

Det er bestyrelsens mål, at andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen som minimum skal udgøre 1 person, og at det på sigt tilstræbes at udgøre mindst 2 personer.

Offentliggørelse

Risikorapport, Individuel Solvensbehov, Lønpolitik og Corporate Governance

Sparekassen skal efter gældende lovgivning offentliggøre en række oplysninger i henhold til CRR søjle III, herunder risikorapport og det opgjorte individuelle solvensbehov. Herudover skal der tillige offentliggøres regler for god selskabsledelse, benævnt som Corporate Governance samt Lønpolitik. Vi har valgt at offentliggøre oplysningerne på hjemmesiden www.langspar.dk hvortil der henvises.

Resultatopgørelse for 2018

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Renteindtægter	1	25.526	27.433
Renteudgifter	2	1.312	1.291
Netto renteindtægter		24.214	26.142
Udbytte af aktier mv.		272	405
Gebyrer og provisionsindtægter	3	14.182	12.123
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		991	1.406
Netto rente- og gebyrindtægter		37.677	37.264
Kursreguleringer	4	-3.128	2.170
Udgifter til personale og administration	5	32.383	30.248
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	11,12	898	-119
Andre driftsudgifter		0	0
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	8	-2.086	1.094
Resultat før skat		3.354	8.211
Skat	6	369	1.197
Årets resultat		2.985	7.014
Forslag til resultatdisponering			
Foreslået udbytte (rente af garantkapital)		193	179
Overført til næste år		2.792	6.835
I alt		2.985	7.014

Totalindkomstopgørelse 2018

Årets resultat	2.985	7.014
Anden totalindkomst	0	0
Totalindkomst i alt	2.985	7.014

Balance pr. 31.12.2018

Aktiver

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		54.700	55.716
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	7	108.796	52.197
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	8	397.423	386.711
Obligationer til dagsværdi	9	423.527	417.986
Aktier mv.	9	51.014	57.532
Aktiver tilknyttet puljeordninger	10	108.027	102.463
Grunde og bygninger i alt		14.665	14.932
Domicilejendomme	11	14.665	14.932
Øvrige materielle aktiver	12	1.781	2.349
Aktuelle skatteaktiver		449	0
Udsudte skatteaktiver	14	1.238	0
Andre aktiver		4.877	4.374
Periodeafgrænsningsposter		0	663
Aktiver i alt		1.166.497	1.094.923

Balance pr. 31.12.2018

Passiver

	Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Indlån og anden gæld	13	907.733	843.559
Indlån i puljeordninger		108.027	102.463
Aktuel skatteforpligtelse		0	304
Andre passiver		14.489	12.792
Periodeafgrænsningsposter		44	0
Gæld i alt		1.030.293	959.118
Hensættelser til udskudt skat	14	0	141
Hensættelse til tab på garantier		1.820	1.412
Andre Hensatte forpligtigelser		55	8
Hensatte forpligtigelser		1.875	1.561
Garantkapital		10.780	7.268
Overført overskud		123.356	126.797
Foreslået udbytte		193	179
Egenkapital		134.329	134.244
Passiver i alt		1.166.497	1.094.923
Eventualforpligtigelser	15	192.169	210.955
Øvrige noter	16-19		

Egenkapitalopgørelse

	Garant- kapital t.kr.	Foreslået udbytte t.kr.	Overført resultat t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital 01.01.2017	7.393	185	119.959	127.537
Nettoændring i garantkapital	-125			-125
Udbetalt udbytte (rente af garantkapital)		-182		-182
Ikke udbetalt foreslået udbytte		-3	3	
Foreslået udbytte (rente af garantkapital)		179	-179	0
Årets resultat			7.014	7.014
Egenkapital 31.12.2017	7.268	179	126.797	134.244
Egenkapital 01.01.2018	7.268	179	126.797	134.244
Ændret regnskabspraksis for nedskrivninger iht. IFRS 9.			-7.996	-7.996
Skat af ovenstående ændrede regnskabspraksis			1.760	1.760
Korrigeret egenkapital 01.01.2018	7.268	179	120.561	128.008
Nettoændring i garantkapital	3.512			3.512
Udbetalt udbytte (rente af garantkapital)		-176		-176
Ikke udbetalt foreslået udbytte		-3	3	0
Foreslået udbytte (rente af garantkapital)		193	-193	0
Årets resultat			2.985	2.985
Egenkapital 31.12.2018	10.780	193	123.356	134.329

Kapitalforhold og solvens

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Egenkapital	134.329	134.244
Fradrag:		
Foreslået udbytte / rente til garantkapital	193	179
Summen af kapitalandele m.v.	16.122	12.886
Udskudt skatteaktiv	1.238	0
Forsigtig værdiansættelse	477	435
Forpligtelse til indløsning af garantkapital	500	500
Egentlig kernekapital/kapitalgrundlag	115.799	120.244
Risikodisponering		
Kreditrisiko	396.025	410.846
Markedsrisiko	181.378	179.230
Operationel risiko	66.903	62.194
Samlet risikodisponering	644.306	652.270
Solvens		
Egentlig kernekapitalprocent	18,0%	18,4%
Kernekapitalprocent	18,0%	18,4%
Kapitalprocent	18,0%	18,4%

Hoved- og nøgletal

	2018	2017	2016	2015	2014
Hovedtal (1.000 kr.)					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	37.677	37.264	32.450	32.561	32.772
Kursreguleringer	-3.128	2.170	3.567	-967	-12
Udgifter til personale og administration	32.383	30.248	26.301	23.268	20.532
Andre driftsudgifter	0	0	7	1.664	1.620
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-2.086	1.094	2.306	2.021	5.315
Årets resultat efter skat	2.985	7.014	4.658	3.458	4.250
Balance					
Udlån (dagsværdi og amortiseret kostpris)	397.423	386.711	305.626	311.486	311.016
Indlån (incl. indlån i puljeordninger)	1.015.760	946.022	891.917	853.268	782.082
Egenkapital	134.329	134.244	127.537	123.148	119.803
Aktiver i alt	1.166.497	1.094.923	1.030.954	990.106	918.956
Nøgletal					
Kapitalprocent	18,0	18,4	21,8	21,4	22,7
Kernekapitalprocent	18,0	18,4	21,8	21,4	22,7
Egenkapitalforrentning før skat	2,6	6,3	4,8	3,4	4,2
Egenkapitalforrentning efter skat	2,3	5,4	3,7	2,8	3,6
Indtjening pr. omkostningskrone	1,1	1,3	1,2	1,2	1,2
Renterisiko %	5,3	5,4	4,4	5,7	4,5
Valutaposition %	8,6	13,1	2,2	4,7	3,8
Valutarisiko %	0	0	0	0	0
Udlån i forhold til indlån %	42,3	43,9	38,0	40,0	43,5
Udlån i forhold til egenkapital	3,0	2,9	2,4	2,5	2,6
Årets udlånsvækst %	4,8	26,5	-1,9	0,2	1,2
Liquidity Coverage Ratio (LCR) %	1.639	1.056	2.324	666	
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet %		372,2	450,4	434,6	423,3
Summen af store engagementer %*	89	0	0	0	0
Årets nedskrivningsprocent	-0,3	0,2	0,5	0,6	1,4
Akkumuleret nedskrivningsprocent	5,5	4,8	6,5	6,3	6,6
Afkastningsgrad % (resultat i forhold aktiver i alt)	0,3	0,6	0,5	0,3	0,5

*Opgørelsesmetoden for nøgletallet store engagementer er ændret for året 2018, efter den tidligere metode er nøgletallet 0.

Noter

1. Renteindtægter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	117	180
Udlån og andre tilgodehavender	21.582	22.273
Obligationer	3.827	4.980
Renteindtægter i alt	25.526	27.433

2. Renteudgifter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Kreditinstitutter og centralbanker	411	324
Indlån og anden gæld	883	961
Øvrige renteudgifter	18	6
Renteudgifter i alt	1.312	1.291

3. Gebyrer og provisionsindtægter

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Værdipapirhandel og depoter	1.002	788
Betalingsformidling	1.580	1.340
Lånesagsgebyrer	2.974	2.238
Garantiprovision	6.773	5.818
Øvrige gebyrer og provisioner	1.853	1.939
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	14.182	12.123

4. Kursreguleringer

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Obligationer	-2.743	-233
Aktier mv.	-476	2.365
Valuta	91	38
Aktiver tilknyttet puljeordninger	-8.989	8.400
Indlån i puljeordninger	8.989	-8.400
Kursreguleringer i alt	-3.128	2.170

5. Udgifter til personale og administration

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Personaleudgifter		
Lønninger	14.716	13.870
Pensioner	1.355	1.277
Udgifter til social sikring	2.338	2.148
Udgifter til personale i alt	18.409	17.295
Øvrige administrationsudgifter	13.974	12.953
Udgifter til personale og administration i alt	32.383	30.248
Gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede	25,7	25,4
Direktionens vederlag inkl. skattepligtige goder:		
Morten Vagnø	0	1.440
Ole Bonde	799	0
Anders Myrhøj	770	106
Direktionsvederlag i alt	1.569	1.546

Bestyrelsesvederlag, fast vederlag:

Michael Andreasen, formand	94	94
Per Nielsen, næstformand	58	58
Erik Møller, revisionsudvalgsformand	58	58
Kirting Olesen	0	13
Karl Ostrowski	51	51
Per Kvorning	51	51
Birthe Rusike	51	51
Bestyrelsesvederlag i alt	363	376

Af ovenstående fremgår det samlede vederlag til hvert medlem af bestyrelsen og direktionen, som vedkommende som led i dette hverv har optjent fra sparekassen i det pågældende regnskabsår.

Pensionstilsagn

Sparekassen har ikke givet pensionstilsagn til sparekassens direktion.

Incitamentsprogrammer

Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for sparekassens ledelse.

Lønpolitikken

Beslutningsprocessen i forbindelse med lønpolitikken sker ved at bestyrelsen indstiller denne til repræsentantskabets godkendelse.

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Revisionshonorarer		
Lovpligtig revision	223	203
Andre erklæringer med sikkerhed	39	31
Regulering tidligere revisor	0	4
Revisionshonorar i alt	262	238

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af PwC består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder.

6. Skat

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Beregnet skat af årets indkomst	0	1.233
Ændring i udskudt skat	380	-36
Efterregulering af tidligere års beregnet skat	-11	0
Skat af årets resultat	369	1.197
Effektiv skatteprocent		
Selskabsskattesats	22,0	22,0
Reguleringer vedrørende tidligere år	-0,3	0,0
Regulering udskudt skat	0,0	0,0
Ikke-skattepligtige indtægter og ikke-fradragsberettigede udgifter mv.	-10,7	-7,4
Effektiv skatteprocent	11,0	14,6

7. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Anfordringstilgodehavender	108.769	52.197
I alt	108.769	52.197
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	25.000	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	83.796	52.197
I alt	108.796	52.197

8. Udlån og andre tilgodehavender

	2017 t.kr.
Udlån og tilgodehavender	
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	397.423
	397.423

	2017 t.kr.
På anfordring	10.723
Til og med 3 måneder	8.207
Over 3 måneder og til og med et år	82.430
Over et år og til og med 5 år	154.294
Over 5 år	141.769
	397.423

	2017 t.kr.
Nedskrivninger på udlån og hensættelse på garantidebitorer	
Individuelle nedskrivninger primo	30.532
Årets nedskrivninger	4.671
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-4.277
Andre bevægelser	550
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-3.350
Individuelle nedskrivninger/hensættelser ultimo	28.126
Gruppevise nedskrivninger/hensættelse på garantidebitorer primo	1.709
Årets nedskrivninger/hensættelser	310
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår	-160
Andre reguleringer	108
Gruppevise nedskrivninger/hensættelser ultimo	1.967

Årets nedskrivninger og værdireguleringer ført i resultatopgørelsen

Udlån og garantier:	
Årets nedskrivninger	4.981
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår i alt	-3.805
Tab, ej tidligere nedskrevet	804
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-225
Rente vedr. nedskrevne fordringer	-661
I alt udlån og garantier	1.094

 2017
t.kr.

Værdi af individuelt vurderede udlån og andre tilgodehavender, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse:

Udlån og tilgodehavender før nedskrivning	35.845
Nedskrivning	26.714
I alt efter nedskrivning	9.131

Værdiansættelse af lån med gruppevise nedskrivninger

Udlån og tilgodehavender før nedskrivning	360.483
Nedskrivning	1.967
I alt efter nedskrivning	358.516

 2018
t.kr.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris
Stadie 1

Nedskrivninger primo	2.507
Nye nedskrivninger, netto	-252
Nedskrivninger ultimo	2.255

Stadie 2

Nedskrivninger primo	7.074
Nye nedskrivninger, netto	-2.749
Nedskrivninger ultimo	4.325

Stadie 3

Nedskrivninger primo	26.714
Nye nedskrivninger, netto	21
Tidligere nedskrevet, nu endeligt tabt	-1.272
Andre bevægelser	477
Nedskrivninger ultimo	25.940

	2018 t.kr.
Hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kredittilsagn	
Stadie 1	
Nedskrivninger primo	169
Nye nedskrivninger, netto	43
Nedskrivninger ultimo	212
Stadie 2	
Nedskrivninger primo	96
Nye nedskrivninger, netto	3
Nedskrivninger ultimo	99
Stadie 3	
Nedskrivninger primo	1.412
Nye nedskrivninger, netto	98
Nedskrivninger ultimo	1.510
Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
Nedskrivninger primo	118
Nye nedskrivninger, netto	10
Nedskrivninger ultimo	128
Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt, ultimo	34.469
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. indregnet i resultatopgørelsen	
Nye nedskrivninger, netto	-2.970
Tab uden forudgående nedskrivning	773
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-35
Indregnet i resultatopgørelsen	-2.232
Hensættelser til tab på garantier og utrukne kreditfaciliteter indregnet i resultatopgørelsen	
Nye hensættelser, netto	145
Indregnet i resultatopgørelsen	145
Nedskrivninger og hensættelser indregnet i resultatopgørelsen i alt	-2.087

Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher i procent ultimo året

	2018 I %	2017 I %
Erhverv		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2	3
Industri og råstofudvikling	1	1
Energiforsyning	0	0
Bygge- og anlægsvirksomhed	3	3
Handel	3	3
Transport, hoteller og restauranter	1	1
Information og kommunikation	0	0
Finansiering og forsikring	1	1
Fast ejendom	7	7
Øvrige erhverv	6	6
I alt erhverv	24	25
Private	76	75
	100	100

Udlån m.v. fordel på ratingklasser, brancher og IFRS 9-stadier 2018

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS 9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

Beløb i 1.000 kr.

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede eksponeringer (1)			37.506	37.506
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	2.624	4.266	-	6.890
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghestegn (2b)	218.801	80.408		299.209
Eksponeringer med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	276.805	126.230		403.035
Total	498.230	210.904	37.506	746.640

Udlån m.v. fordel på ratingklasser, brancher og IFRS 9-stadier 2018

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS 9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

Beløb i 1.000 kr.

Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	17.478	8.925	461	26.864
Industri og råstofudvinding	3.649	1.804	660	6.113
Energiforsyning	4.251	0	750	5.001
Bygge og anlæg	21.144	3.796	901	25.841
Handel	19.338	6.717	1450	27.505
Transport, hoteller og restauranter	4.549	1.874	0	6.423
Information og kommunikation	1.652	0	0	1.652
Finansiering og forsikring	7.845	85	286	8.216
Fast ejendom	19.070	23.232	1.239	43.541
Øvrige erhverv	31.439	12.939	5.153	49.531
Erhverv i alt	130.415	59.372	10.900	200.687
Private	367.815	151.532	26.606	545.953
Total	498.230	210.904	37.506	746.640

9. Obligationer til dagsværdi

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Statsobligationer	10.653	11.985
Realkreditobligationer	412.874	405.021
Øvrige obligationer	0	980
	423.527	417.986
Aktier mv.		
Anlægsaktier	33.770	30.168
Omsætningsaktier	17.244	27.364
	51.014	57.532

10. Aktiver tilknyttet puljeordninger

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Kontant	733	450
Investeringsforeningsandele	97.951	99.656
Andre aktiver	9.343	2.357
	108.027	102.463

11. Domicilejendomme

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Omvurderet værdi primo	14.932	10.231
Tilgang i årets løb	0	5.182
Afgang i årets løb	0	-1.000
Afskrivning	-267	-208
Værdiændringer indregnet i resultatopgørelsen	0	727
Omvurderet værdi ultimo	14.665	14.932

12. Øvrige materielle aktiver

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Samlet kostpris primo	5.164	5.302
Tilgang	61	838
Afgang	0	-976
Samlet anskaffelsespris ultimo	5.225	5.164
Af- og nedskrivninger primo	2.815	2.908
Årets afskrivninger	629	671
Årets ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-764
Af- og nedskrivninger ultimo	3.444	2.815
Øvrige materielle aktiver ultimo	1.781	2.349

13. Indlån og anden gæld

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Fordeling på restløbetider:		
På anfordring	824.040	747.982
Til og med 3 måneder	1.659	5.445
Over 3 måneder og til og med et år	2.921	3.837
Over et år og til og med 5 år	20.193	19.847
Over 5 år	58.920	66.448
	907.733	843.559
Fordeling på indlånstyper:		
På anfordring	821.940	747.982
Særlige indlånsformer	85.793	95.577
	907.733	843.559

14. Udskudte skatteforpligtelser

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Udskudt skat primo	141	177
Skat af ændret regnskabspraksis for nedskrivninger iht. IFRS 9.	-1.760	0
Årets ændring i udskudt skat	381	-36
Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser i alt	-1.238	141
Relaterer sig til følgende:		
materielle anlægsaktiver	112	166
øvrige	-1.350	-25
I alt udskudte skatteforpligtelser	-1.238	141

15. Eventualforpligtelser

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Garantier mv.		
Finansgarantier	41.829	58.048
Tabsgarantier for realkreditlån	86.551	65.506
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	53.125	71.759
Øvrige garantier	10.664	15.641
I alt	192.169	210.954

Ved evt. udtræden af SDC A/S vurderer sparekassen, at udgiften hertil beløber sig til ca. 19,9 mio. kr.

Sparekassen har indgået huslejekontrakt med uopsigelighe d i en periode. Forpligtigelsen i opsigelsesperioden andrager t.kr. 310

Sparekassen har indgået leasingaftale. Forpligtigelsen i restløbetiden udgør t.kr. 398

16. Nærtstående parter

Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem pengeinstituttet og nærtstående parter:

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Lån til ledelsen		
Direktion	0	0
Bestyrelse	954	1.853
	954	1.853
Sikkerhedsstillelser		
Direktion	0	0
Bestyrelse	706	451
	706	451

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på sædvanlige forretningsbetingelser og markedsbaserede vilkår. Forrentningen ligger i intervallet 4,45-5,5%.

Oplysninger om ledelseshverv

Sparekassens bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder følgende andre ledelseshverv:

Bestyrelsesformand Michael Andreasen

Bestyrelsesmedlem i REVI-MIDT Godkendt Revisionspartnerselskab
Direktør i Komplementarselskabet CALAMAJE ApS

Bestyrelsesmedlem Per Kvorning

Direktør og bestyrelsesmedlem i Langå/Laurbjerg EL-TEKNIK A/S
Direktør i Laurbjerg Ejendomsinvest ApS
Direktør i Gudenå EL og VVS ApS
Direktør i Kvorning Holding ApS
Bestyrelsesmedlem i Haxholm Møllelaug I/S
Bestyrelsesmedlem i Tebbestrup Møllelaug I/S

Bestyrelsesmedlem Erik Møller

Direktør i LUMA CONSULT ApS
Direktør i EM Randers ApS
Bestyrelsesformand i Egon Hansen & Søn A/S

17. Øvrige oplysninger

Finansielle risici

Sparekassens virksomhed medfører, at sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper: kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici og operationelle risici.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunden helt eller delvis misligholder deres betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under sparekassens likviditetsberedskab.

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er sparekassens overordnede politik, at sparekassen kun påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som sparekassen drives efter, og som sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styring af.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som dagligt påvirker sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

Det er sparekassens politik, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, og kundernes evne og vilje til at opfylde påtagne forpligtelser er styrende for sparekassens kreditgivning.

Sparekassens kreditrisiko er spredt på en lang række mindre engagementer. Det tilstræbes, at enkeltengagementer kun kortvarigt overstiger 10 pct. af sparekassens kapitalgrundlag, for så vidt angår den ikke sikrede del af engagementet.

I forbindelse med kreditgivning vurderer sparekassen omfanget af ønsket sikkerhedsmæssig afdækning af risikoen på engagementet.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer og
- biler

Ved kreditgivning til erhvervskunder er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer
- driftsmidler
- varelagre og
- tilgodehavender

Kreditrisici er talmæssigt opgjort i note 8.

Det er sparekassens politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer, som ikke må overskrides.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Sparekassen har en begrænset valutarisiko, da valutapositionerne primært består af EURO og skandinaviske valutaer.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder, herunder Sparinvest Holdings SE, Pras A/S, DLR Kredit A/S og SDC A/S. Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters egne afdelinger eller lignende, og anses derfor ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko. Herudover har sparekassen kun en mindre portefølje af børsnoterede danske aktier.

Sparekassen ejer de lokaler, hvorfra sparekassen driver hovedkontor. Sparekassen ønsker kun i begrænset omfang at eje investeringsejendomme / midlertidig overtagne ejendomme, der ikke anvendes til eget brug.

Likviditetsrisici

Det er sparekassens mål, at udlån skal kunne finansieres af summen indlån fra kunder og egenkapital.

Det tilstræbes endvidere, at sparekassen, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af de operationelle risici.

It-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC A/S, som sparekassen ejer sammen med en række andre pengeinstitutter. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende de nødvendige justeringer

18. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Som følge af skønnenes natur kan de anvendte forudsætninger vise sig at være ufuldstændige, ligesom uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå. Herunder vil andre kunne komme frem til andre skøn.

Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med opgørelse af den regnskabsmæssige værdi af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsregnskabet for 2018, er de samme som ved udarbejdelse af årsregnskabet året før. De områder, der især er forbundet med skøn er følgende:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og tilsagn
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked
- Måling af domicilejendomme

Selv om de regnskabsmæssige værdier er opgjort i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen, herunder især bilag 9 og 10 og tilhørende vejledning er det forbundet med usikkerhed og skøn at opgøre disse regnskabsmæssige værdier, idet de hviler på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Ændringer kan forekomme ved en ændring i praksis eller fortolkning fra myndighedernes side, ligesom ændrede principper fra ledelsen - såsom fx. værdien af sikkerheder kan betyde ændringer til opgørelsen.

Nedskrivninger på udlån

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Reglerne er med virkning fra 1. januar 2018 ændret, hvor nedskrivninger fra dette tidspunkt er baseret på en forventningsbaseret model, som medfører en tidligere indregning af nedskrivninger i forhold til den tidligere gældende nedskrivningsmodel. Dette betyder, at ledelsen har foretaget en række nye skøn i forbindelse med opgørelse af nedskrivning pr. 1.1.2018 samt for 2018.

Opgørelse og indregning af nedskrivninger er baseret en række faktorer, hvoraf flere er skønnede og dermed indeholder et element af usikkerhed. Herunder er nedskrivninger væsentligt påvirket af den økonomiske aktivitet i samfundet. Vi skal fremhæve følgende faktorer:

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af tab ud fra den nye forventningsbaserede model hviler på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Fastlæggelse af sådanne forvent-

ninger er forbundet med skøn, der foretages af ledelsen. Skønnet tager udgangspunkt i forskellige scenarier (et "basis scenarie", et "bedre scenarie" og et "dårligere scenarie"), som hver tildeles en sandsynlighedsvægt, der afhænger af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Værdi af pant / sikkerhed

Der er endvidere skøn forbundet med opgørelsen af værdien af sikkerheder (pant). Skøn relaterer sig til vurdering af, om alle fremtidige betalinger vil blive modtaget samt fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer.mv.

Modelusikkerhed og ledelsesmæssige skøn

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for modellerne.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter der ikke værdiansættes i et aktivt marked

Der er regnskabsmæssige skøn forbundet med opgørelse af dagsværdi for instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, idet opgørelsen er baseret på modeller og observerbare data. Dette vedrører især opgørelsen af værdien af unoterede sektoraktier.

Måling af domicilejendomme

Fastlæggelse af den omvurderede værdi af domicilejendomme er forbundet med et væsentlig skøn. Skønnet knytter sig især til fastlæggelsen af forrentningskrav. Som et supplement hertil har instituttet indhentet mæglervurderinger med det formål at fastsætte en salgsværdi.

19. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet er aflagt i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Den anvendte regnskabspraksis er ændret i forhold til årsregnskabet for 2017 som følge af regnskabsstandarden IFRS 9 om Finansielle instrumenter, der trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2018. IFRS 9 introducerer en ny tilgang til klassifikation af finansielle aktiver baseret på pengeinstitutts forretningsmodel og aktivets underliggende pengestrømme. Samtidig introduceres der en ny nedskrivningsmodel for finansielle aktiver, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier. For finansielle forpligtelser er principperne uændrede i forhold til tidligere.

De overordnede bestemmelser i IFRS 9 er tilsvarende indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse og suppleres af særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, der udfylder de overordnede principper i IFRS 9.

Den ændrede danske regnskabsbekendtgørelse er gældende for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2018.

Der er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens overgangsregler ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsreglerne uden at efterrationalisere.

Klassifikation og måling

Efter de nye IFRS 9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Dette indebærer, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende tre kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles sparekassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, enten fordi de indgår i en handelsbeholdning eller fordi, de indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier og indgår på dette grundlag i sparekassens interne ledelsesrapportering.

Model for nedskrivning for forventede kredittab

Med de nye IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier. Nedskrivningsreglerne er baseret på en forventningsbaseret model, som medfører en tidligere indregning af nedskrivninger i forhold til den tidligere gældende nedskrivningsmodel, hvorefter der skulle være indtruffet en objektiv indikation på værdiforringelse, forinden at der kunne og skulle indregnes en nedskrivning.

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

De nye forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Det forventede tab er beregnet som en funktion af PD (sandsynlighed for misligholdelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse), hvor der er indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på sparekassens rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen SDC, og sparekassens interne kreditstyring. Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Hvis et finansielt aktiv har været i restance i mere end 30 dage vurderes det ligeledes, at kreditrisikoen er steget betydeligt.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet, tillige danske stats- og realkreditobligationer samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter.

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, låntager har begået kontraktbrud, sparekassen har ydet låntager lempelser i vilkårene som følge af låntagers økonomiske

vanskeligheder eller det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som sparekassen anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Dette indebærer, at en eksponering, som anses for at være misligholdt til regulatoriske formål, altid placeres i stadie 3.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de største eksponeringer tillige med de svageste eksponeringer stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Alle nedskrivninger betragtes som individuelle nedskrivninger, og sparekassen er under de IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler ophørt med at indregne gruppevis nedskrivninger.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis sparekassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Samtidig udgår nedskrivningen i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger.

Effekt af nye IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler

Implementeringen af de nye IFRS 9-forenelige regnskabsregler har alene medført beløbsmæssige ændringer som følge af den ændrede metode for opgørelse af nedskrivninger og hensættelser til forventede kredittab.

Sparekassen har i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i regnskabsbekendtgørelsen ikke implementeret de ændrede nedskrivningsregler med tilbagevirkende kraft, da det ikke er muligt at anvende nedskrivningsbestemmelserne på tidligere regnskabsår uden at efterrationalisere. Den akkumulerede virkning af ændringen er således indregnet i egenkapitalen pr. 1. januar 2018, og der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2017. Den regnskabsmæssige effekt fremgår af tabellen nedenfor:

t.kr.	31.12.2017	01.01.2018	01.01.2018
	Hidtidig praksis	Effekt af ændret måling	Ny praksis
Aktiver			
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	52.197	-117	52.080
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	386.711	-7.614	379.097
Udskudte skatteaktiver	0	1.619	1.619
Passiver			
Hensættelser til tab på lånetilsagn og uudnyttede kreditrammer	0		
Hensættelser til tab på garantier	1.412	264	1.676
Hensættelser til udskudt skat	141	-141	0
Egenkapital	134.244	-6.236	128.008

Som det fremgår, udgør den samlede indvirkning pr. 1. januar 2018 efter skatteeffekt en reduktion i egenkapitalen på 6,2 mio.kr.

Kapitalmæssig indfasning

Kapitalkravsforordningen (CRR) indeholder en 5-årig indfasning af virkningen af IFRS 9-nedskrivninger på kapitalgrundlaget, som gælder tilsvarende for pengeinstitutter, der opererer under IFRS-9 forenelige nedskrivningsregler. Sparekassen har besluttet ikke at benytte overgangsordningen og indregner derfor fuldt ud virkningen af de nye IFRS 9-forenelige regnskabsregler i kapitalgrundlaget pr. 1. januar 2018.

Virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget svarer til 6,2 mio.kr. ved reglernes ikrafttrædelse 1. januar 2018.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde pengeinstituttet, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå pengeinstituttet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelse af årsrapporten, som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteutgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, som er af en størrelse, at den er betragtet som værende uvæsentlig er ikke periodiseret over løbetiden.

Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Renteindtægter på nedskrevne lån er fratrukket renteindtægter af udlån, og i stedet bogført som en indtægtspost under nedskrivninger.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til personalet.

Pensionsordninger

Pengeinstituttet har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med medarbejderne. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen medmindre det vedrører poster, der indgår i anden totalindkomst eller indregnes direkte på egenkapitalen.

Totalindkomst

Beløb der indgår i totalindkomsten udgør bl.a. opskrivninger eller nedskrivninger af tidligere foretagne opskrivninger i forbindelse med omvurdering af domicilejendommene samt indkomst i øvrigt.

Balancen

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker.

Tilgodehavende måles til dagsværdi.

Udlån

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån, der indgår i handelsbeholdning, måles til dagsværdi. Øvrige udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger.

Som følge af implementeringen af IFRS9 foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. Der henvises til tidligere beskrivelse.

Obligationer

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentlig anerkendt pris, fastsætter sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker.

Aktier

Aktier, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler o.lign. eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Domicilejendomme er ejendomme, som Sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Eksterne eksperter er involveret i målingen af domicilejendomme. Omvurderingen foretages efter afkastmetoden ud fra going concern princippet.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes direkte på egenkapitalen via totalindkomsten, medmindre der er tale om tilbageførsel af tidligere års foretagne nedskrivninger over resultatopgørelsen. Fald i omvurderede værdi indregnes under resultatopgørelsen, med mindre der er tale om tilbageførsel af tidligere års opskrivninger direkte over egenkapitalen via totalindkomsten. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 25 år. Der anvendes en scrapværdi på 0 til 50 %, og der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger over en forventet brugstid på mellem 2 og 15 år. Der anvendes ikke scrapværdi.

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdi.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter bl.a. tilgodehavende renter og provision, der måles til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter blandt andet lønrelaterede poster, skyldig renter og provision m.v. Regnskabsposten måles til amortiseret kostpris.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil

medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Skat

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat. Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver henholdsvis andre passiver.

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at den udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke-monetære aktiver og forpligtelser anskaffet i fremmed valuta, der ikke omvurderes til dagsværdi, kursreguleres ikke.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav.

Kommende regnskabsregler

Leasing

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager ikke længere kræver en sondring mellem finansiell leasing og operationel leasing. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Undtaget fra kravet om indregning af et leasingaktiv er aktiver leaset på kontrakter af kort varighed og leasede aktiver med lav værdi.

Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Virkningen af de kommende leasingregler vurderes at være uvæsentlig.

Sparekassens repræsentantskab

Pensionist, Børge Andersen, Langå
Registreret revisor, Michael K. Andreasen, Langå
Tømremester, Jesper Bilde, Langå
Privatkundechef, Chresten Christensen, Randers
Ingeniør, Knud Erik Christensen, Langå
Pensionist, Herluf Friis, Langå
Sekretær, Susanne Hvas, Randers
Civilingeniør, Kåre Iversen, Langå
Pensionist, Henning Jakobsen, Langå
Afdelingsdirektør, Thomas Smed Jensen, Randers
Sr. Sales Manager, Bjarne Johannessen, Langå
It-ansvarlig, Dorthe Johansen, Bjerringbro
Købmand, Jakob Brix Jørgensen, Randers
Afdelingsingeniør, Steen Krogsdal, Langå
Autoriseret el-installatør, Per Kvorning, Langå
Teknisk direktør, Niels Malling Laursen, Langå
Adm. medarbejder, Flemming Lilleør, Langå
Ingeniør, Christian Munk, Hammel
Statsautoriseret revisor, Erik Møller, Randers
Automekaniker, Ole Hougård Nielsen, Langå
Dyrlæge, Per Nielsen, Langå
Værkstedschef, Karl Ostrowski, Langå
Databeskyttelsesrådgiver, Pia Dalsgaard Pehrsson, Randers
Psykolog, Birthe Rusike, Langå
Landmand, Martin Sørensen, Langå
Fhv. Skoleinspektør, Arne Ødum Wang, Langå
Pensionist, Else Østergaard, Langå
Tømrer, Thorsten Tøttrup Jensen, Langå
Distriktschef, Jim Davidsen, Langå
Fhv. direktør, Steen Nørgaard, Langå
Sektionsleder, Martha Højgaard, Langå
Direktør Christian Mide Sørensen, Randers
Selvstændig Brian Morland, Langå

